

Bemærkninger til lovforslaget.

Sønderjydsk Hypoteklånepfond blev oprettet ved lov nr. 33 af 28. februar 1927 med tillægslove nr. 83 af 31. marts 1931 og nr. 312 af 4. december s. å. som en midlertidig fond med det formål at yde lån i landejendomme i de sønderjydske landsdele mod solidarisk ansvar for låntagerne og mod sekundær panteret fortrinsvis næstefter lån af kreditforeningsmidler eller andre offentlige midler.

Fondens udlånsvirksomhed skulle oprindeligt opføre med udgangen af maj måned 1930, hvorefter fonden skulle træde i likvidation, men ved førstnævnte tillægslov blev udlånsperioden forlænget, og udlånsvirksomheden er først endeligt afsluttet i 1935.

Fondens udlånsmidler blev tilvejebragt ved, at fonden med statsgaranti optog et parilån på 20 mill. kr. hos Kongeriget Danmarks Hypotekbank. Endvidere blev der optaget et lån hos hypotekbanken på 2 mill. kr., der blev henlagt i stats- og kreditforeningsobligationer som en særlig risikoudligningsfond.

Af lånefondens oprindelige udlån på 20 mill. kr. resterer pr. 1. april 1959 ca. 6,6 mill. kr. fordelt på 1930 lån, der vil være indfriet senest i 1976. Samtlige lån har ifølge de foreliggende oplysninger nu sikkerhed indenfor ejendomsværdien.

Som følge af mindre indtægter, der skyldes udlånsmassens tilbagebetaling og stigende administrationsomkostninger, især lønningsudgifter, har hypoteklånepfondens overskud i de senere år været stadig faldende, og for regnskabsåret 1957-58 udviste driftsresultatet et underskud på godt 18 000 kr., hvorefter der i overensstemmelse med § 18 i fondens statutter måtte pålægges debitorerne et ekstraordinært bidrag til reservefondens på 1 pct. af lånenes hovedstol fordelt over december termin 1957 og juni termin 1958. I regnskabsåret 1958-59 har driftsunderskuddet udgjort godt 30 000 kr., der har måttet dækkes af det nævnte ekstraordinære bidrag.

Den 13. december 1957 nedsatte finansministeriet, der på statskassens vegne står som garant for de hos Kongeriget Danmarks Hypotekbank optagne lån, et udvalg med den opgave at foretage en undersøgelse af de organisatoriske og administrative problemer, der knyttede sig bl. a. til Sønderjydsk Hypoteklånepfond, samt at fremsætte forslag vedrørende institutionens fremtidige stilling med henblik på opnåelse af en besparelse og forenkling. I udvalget var de sønderjydske landsdele repræsenteret.

Udvalget, der den 3. juli 1959 har afgivet betænkning, har under henvisning til, at fonden forlængst har afsluttet sin udlånsvirksomhed, at samtlige lån ifølge de foreliggende oplysninger har sikkerhed inden for ejendomsværdien, samt at fondens drift gennem de senere år har udvist stadig dårligere driftsresultater, der endog har medført, at der har måttet opkræves ekstraordinære bidrag hos debitorerne, foreslået, at lånefondens ophæves som selvstændig virksomhed.

Udvalget har overvejet at foreslå, at den nuværende administration blev henlagt til finansministeriet, men da der fra sønderjydsk side er udtrykt ønske om at bevare administrationen af de pågældende lån i de sønderjydske landsdele, og da der gennem forhandlinger mellem foreningen af sønderjydske sparekasser og finansministeriet er opnået enighed om at overdrage fondens fordringer til de sønderjydske sparekasser, såfremt nærværende forslag gennemføres, har udvalget tilsluttet sig, at fordringerne overdrages til disse sparekasser til parikurs og således, at debitorernes hidtidige stilling ikke forringes.

Under hensyn til det af udvalget anførte og til, at fondens administrationsudgifter ikke kan forventes nedsat i samme takt, som låntagernes administrationsbidrag formindskes som følge af lånenes tilbagebetaling, foreslås det herefter, at Sønderjydsk Hypoteklånepfond ophæves som selvstændig virksomhed, at fondens aktiver og passiver overgår til finansministeriet på statskassens vegne, og at finansministeren bemyndiges til at afhænde fondens fordringer — herunder de forstrækningsbeløb, der i medfør af lov nr. 164 af 15. maj 1934 om lempelser for visse lån til sønderjydske landbrugere m. fl. er ydet debitorerne af statskassen — til de sønderjydske sparekasser.

I forbindelse med overvejelserne vedrørende fondens nedlæggelse har udvalget stillet forslag, der på tilfredsstillende måde tilgodeser personalets interesser, jfr. betænkningen s. 11—12.

Et eksemplar af udvalgets betænkning vedlægges som bilag til lovforslaget.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

Under hensyn til, at hypoteklånepfondens regnskabsår er finansåret, foreslås fonden ophævet fra 1. april 1960 at regne.